

FRIPASSA GERAREN

OLOV SVEDELID

A young boy with blue eyes, wearing a white sailor's cap and a striped shirt with dark suspenders, looks off to the side. In the background, a large, multi-masted sailing ship is on a dark, stormy sea under a cloudy sky.

SAGA
EGMONT

FRIPASSA GERAREN

—♦—

OLOV SVEDELID

Olov Svedelid

Fripassageraren

SAGA Egmont

Fripassageraren

Omslagsfoto: Shutterstock

Copyright © 1983, 2020 Olov Svedelid och SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726411669

1. E-boksutgåva, 2020

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

1

Om de fick tag på honom skulle han vara räddningslöst förlorad. Han hade fortfarande mäster Hanssons tjut i öronen: Slå ihjäl den strykern!” och även om han kanske inte menat det helt bokstavligt så hade de andra tagit honom på orden. De skulle ta hämnd på honom för vad han gjort.

Lars låg stilla bakom några tunnor i hamnområdet och flämtade och stirrade med uppspärrade ögon mot alla håll. Det var nästan obegripligt att han lyckats slita sig loss från gesällen Abraham och lika obegripligt att han kommit så här långt, men det var förstås bara en tidsfråga innan de skulle ta honom igen. Och då ...

Hjärtat dunkade i bröstet så att han tyckte att det borde höras mil omkring. Han måste andas med öppen mun, lungorna kändes som om de ville sprängas och trots att det var vinterkallt strömmade svetten från pannan.

Var det inte någon som kom där? Han dök ner bakom tunnorna och försökte göra sig osynlig. ”Gode Gud, låt dom inte ta mig”, bad han mellan tysta läppar och han pressade samman ögonen så att det gjorde ont. Ett mummel av upphetsat sträva röster som först kom närmare och sedan blev tunnare och mera avlägsna. En frist till. En liten frist.

Nej, han var dömd från början. Vart skulle han kunna ta vägen? Han som inte kände en levande själ i detta Göteborg och inte ens där han ursprungligen kom ifrån var det någon som ville veta av honom. Sverige var ett alldeles för litet gömställe för en som ville hålla sig undan hämndens änglar.

Över gator och torg hade han flytt i skydd av nattens mörker, genom gränder och brinkar hade han sprungit på bara fötter, vilsna hundar hade skällt efter honom, druckna sjömän hade svurit efter honom, men hela tiden hade han varit på vild flykt undan förföljarna. Då och då hade han varit tvungen att stanna för att hämta andan och då hade genast någon tjutit: "Där är han! Efter honom! Fånga det lilla svinet!" Skräcken hade gett honom nya krafter och fotsulorna hade trummat över nya gator och nya torg.

Han hade ingen aning om var han befann sig annat än att det måste vara en hamn av något slag. Där låg diverse bråte som han kunde urskilja nu i det första gryningsljuset, långa master på bockar, reprullar i staplar, tunnor, järnstänger, magasin, dragkärror.

Den svaga vinden från havet förde med sig olika ljud och då han såg ut över vattnet såg han en mängd mindre fartyg och alla var tydligen på väg mot ett väldigt skepp, som låg ankrat en bit ut. Folk och gods fördes ut till skeppet och folk skrek sina order, men han hade inget intresse av skeppet. Faran kom från ett helt annat håll.

Han kikade upp över tunnorna igen. Försiktigt nu. Såg han några? Ångesten högg tag i bröstet när han upptäckte förföljarnas kedja och de stod tydligen i begrepp att helt ringa in honom. Några av dem hade upptäckt att han flytt in i hamnen och även om de inte visste var han fanns exakt skulle de leta igenom hela området tills de fann honom. Tydligen var de helt säkra på sin sak, för han hörde Anders välbekanta, kacklande hånskratta. De väntade nog bara på lite mera ljus och därefter skulle de avsluta jakten.

Skulle han ge sig? Gråta? Falla på knä och tigga om nåd? Det var han inte främmande för, det hade han fått göra förr för att slippa att bli alldeles sönderslagen. Å andra sidan skulle de inte låta sig bevekas den här gången. Tårarna trängde fram i ögonen. Han var en hare och de var vargar

och de hade vittringen i nosarna och de skulle handla som de vilddjur de kunde vara om de släpptes lösa.

Bättre om han dränkte sig. Det skulle i alla fall inte göra så förfärligt ont och han skulle slippa deras onda ögon. Sakta drog han sig neråt vattnet och han höll sig i en sådan linje att de där tunnorna fortfarande dolde honom för deras spanande blickar. Han kände sig trött, underligt trött, som om han aldrig mer skulle orka ta mer än de få steg som gick ner till vattnet. En liten kulle måste han ta sig över och den verkade vara ett högt berg och han flåsade av ansträngningen.

På andra sidan kullen låg en liten träeka uppdragen i den steniga sanden och med årorna bredvid. Han stirrade på den. En båt. En flyktväg i alla fall. Ett sätt att skjuta upp infångandet. Han slängde årorna i ekan och ångrade genast att han inte lagt ner dem försiktigt, eftersom han tyckte att förföljarna borde höra skramlet. Men ljudet kanske drunknade i alla andra ljud som kom från vattenytan.

Drunknade ... Han rös till och grep tag i aktern av ekan och drog den mot vattnet. Den var liten men tung och han fick spänna alla de krafter som åter runnit in i kroppen för att rubba den. Hans bara fötter vadade i det grunda vattnet som var så kallt att huden kändes som om den omedelbart fick ett ispansar. Någon däruppe skrek något. Var det Anders röst? Abrahams? Eller Didriks? Didrik, som var så förtjust i att rappa honom över fingrarna med en repstump. Fort, fort, ner med båten i sjön.

Han tog i så att näsan sprang i blod, men det var inget att bry sig om. Bit för bit vickades ekan mot vattnet och äntligen började den flyta av egen kraft. Han skuttade i och tog en av årorna och stakade sig ut på djupare vatten. Ännu hade de inte upptäckt honom, ännu hade han en liten chans att komma undan, i alla fall tillfälligt.

Han satte sig på toften och rodde så att det knakade i ryggen. Det var första gången han satt i en båt och det tog en liten stund innan han kom underfund med hur han skulle hantera årorna för att inte bara komma runt runt. Hela tiden höll han blicken riktad mot hamnen, där han kunde se att kedjan nu kommit igång och han såg hur de stannade vid magasinen och undersökte dörrarna och spanade under mastställningarna. Att ingen av dem kom på idén att titta mot havet var hans enda lilla möjlighet.

Plötsligt kände han hur fötterna blev isiga igen. Båten läckte från breda glipor mellan spanten och det var bara en tidsfråga innan han skulle bli tvungen att överge den. Förlorad alltså ändå! Simma kunde han inte och även om han behärskat den konsten förstod han att det var alldeles för kallt i vattnet för att man skulle klara sig länge.

Han hade hört någon säga, att det var underligt att isen inte hade lagt sig än den vintern, men att man väntade strängare kyla och då skulle säkert snart vattnet stelna. Om ändå det hade skett redan nu! På is kan man springa, på is kan man fly. Inte på vatten. Där finns bara kallt, svart, otäckt djup. Han såg sig om och upptäckte att skeppet inte var så långt borta längre. Det var så väldigt, att han kände sig som en mygga i närheten av det.

Det var svårt att ro nu när båten tog in så mycket vatten och han kunde inte ta i heller, eftersom han inte kunde ta spjörn längre med fötterna på brädan i botten. En större båt gled förbi honom med karlar, som såg ut som arbetsfolk, i tigande rader på tofterna. Det var sex man som rodde och en i fören som kommenderade årtakten. Roddarna fick en kort order och båten ändrade kurs och styrde mot honom.

Han greps av panik. Visste de? Var de också förföljare? Var det honom de var på jakt efter? Vad skulle han ta sig till? Här ute på öppet vatten och i en läckande båt fanns

ingen chans att komma undan. Han hasade sig upp på toften med benen under sig och ruggade ihop sig i stum väntan. Den större båtens för stötte in i ekans sida, men han kunde inte förmå sig att göra något annat än att sitta kvar.

— Ombord då, vasker! kommenderade båtens styrman strävt.

Lars stirrade på honom och svalde hårt. Sedan då? Utlämnad till dem som lurade på honom i land? Styrmannen gjorde en förtretad gest och lutade sig mot relingen och tog honom i nacken och lyfte över honom som ett ingenting.

— Skulle du över och bära?

Bära? Han förstod ingenting men nickade eftersom frågan i alla fall visade, att de inte tillhörde hämnarna. Styrmannen nickade mot en av tofterna och de som satt där makade sig undan så mycket att han kunde pressa sig ner där.

— Skaffa dig bättre flytetyg, spoling! sa styrmannen och gjorde en gest mot roddarna, som satte ny fart mot det stora skeppet.

I botten av båten mellan tofterna och i för och akter fanns kistor av olika slag och han märkte, att båten låg så lågt i vattnet att kistorna måste vara mycket tunga. Bredvid honom satt en äldre man med slött ansikte och en gapande mun utan tänder. Han var klädd i grova byxor och en tjock, stickad tröja och en luva som han hade nerdragen över öronen och ändå såg han ut att frysa.

Med ens kände han sig alldeles naken, klädd som han var bara i ett par trasiga grovbyxor. Barfota och med bar överkropp måste han te sig underlig i männens stadigt klädda sällskap. En annan man buffade till honom, grinade vänligt mot honom och sa:

— Du är klen rustad för tocket väder. Det är fattigt kan en begripa.

Han hittade inget svar på det självklara och ryckte bara lätt på axlarna. Mannen tappade intresset för honom och det var inte underligt, för nu kom de runt skeppet och rodde alldeles framför den enorma akterspegeln och han tyckte att han aldrig sett något så vackert. Stora glasfönster högre upp, träsniderier och ornament i slingor och mönster och allra längst upp en snidad krona på en sköld. Och så mycket guld! Han stirrade betagen på guldets sniderierna och stavade sig igenom skeppets namn i gyllene bokstäver: "SVEA WAPEN."

Båten kom längs fartyget och det var som svärmar av flugor överallt av människor i arbete. Visselsignaler och kommandorop korsade varandra och svordomar osade i luften. Repstegar dinglade från däcken och någon högt däruppe ropade an styrmannen, som fattade tag i en av repstegarna. Vinschrep kastades ner och männen på båten gjorde fast dem i kistorna och de hissades ombord under många ängsliga blickar, men de var väl fastgjorda till styrmannens uppenbara belåtenhet.

Han förstod att han måste visa sig nyttig och tog ett tag här och ett tag där och de tog honom tydligen för en vanlig arbetshjälp. När alla kistor var ombord började männen klättra upp för repstegen. Han fick en knuff att göra likadant och tog några darrande klättesteg uppåt. Omedelbart kom den välbekanta svindelkänslan och han mådde illa, och han var tvungen att anstränga sig av alla krafter för att inte fastna på repstegen. Han blundade och trevade sig uppåt och det dröjde inte länge förrän han kände relingen under händerna. Han klättrade över den och dunsade ner på däckets och öppnade ögonen igen.

Ett sådant liv det var överallt! Så mycket människor! Tydligen hade man mycket bråttom för män i uniform

jagade på folket så att de måste springa med sina bördor till det kommenderade stället. Luckorna var öppna till lastrummen och man halade ner gods av olika sorter i djupet. Men där kunde han inte stå och glo som ett fån. De måste tro att han var en av dem. Han tog en liten låda av ett mörkt träslag och bar den som om han visste vart den skulle. En man som tydligt tillhörde besättningen tog honom i armen. Han verkade jäktad och samtidigt som han talade till Lars for blickarna som pilande svalor över annat arbetsfolk.

— Den tar du till Stora Kajutan och rappa på annars tar själva djävulen dig.

Lars nickade och fortsatte att gå men sjömannen tog honom vid axeln och svängde honom runt och röt:

— Upp för lejderen akterut, ditt småkräk!

Lars skyndade åt det hållet och sjömannen for ut i smädelser åt en annan bärare, som tappat en kista så att locket gått sönder. Stora lerkrukor med rep som slingrande ormar runt om fördes över relingen och ner i lastrummen och en man stod vid luckorna och förde bok över allt som togs ombord. Vart gick den där mindre öppna luckan, som det inte fanns någon vakt vid?

Han fick en vild idé. Om han kunde gömma sig på skeppet några dagar så kanske hämnarna skulle tro att han lyckats fly från Göteborg och de skulle möjligen lugna ner sig. Man tröttnar ju om man måste leta förgäves. Han ställde ner lådan som om han måste vila sig och såg sig om i smyg. Alla andra var upptagna med sitt. Han kisade ner i luckmörkret. Där fanns en stege med ordentliga pinnar och han kunde skymta ett nedre däck inte så långt ner.

Åter såg han sig om. Nej, vad han kunde märka var det ingen som brydde sig det minsta om honom. Snabbt dök han ner i luckan och kilade ner för stegen och hamnade på ett trägolv, som kändes ohyvlat under de bara fotsulorna.

Vad var det för underligt liv därnere? Det tog en god stund innan han förstod att det var från olika djur.

Råmanden från en ko, bölanden från oxar, bråkanden från lamm, grymtanden från grisar, kacklanden från höns, snattranden från änder och ljud som han inte kunde tolka. Det var som att komma till en stor lantgård, men i det svaga grå ljuset från den lilla luckan såg han att djuren hölls åtskilda i träburar med grindar med kilar i regellåsen. Någonstans här kanske han kunde gömma sig. Med bultande hjärta trevade han sig förbi de stora kreaturen och de bökande grisarna. Det var djur som han var rädd för, men han förmodade att den som tillverkat burarna vetat vad han gjorde.

Det blev allt mörkare och han måste känna sig för med händerna. Det verkade som om djurdäcket var oändligt. Även om de lyfts ombord nyligen luktade det redan inpyrt av djurens olika odörer, men han kände en annan sorts lukt också. Mera mättad, lite sötare. Han gick i den riktningen och snart kände han kittlingarna under fötterna. Som han trott — hö.

Han kände med fingrarna. Det måste vara en väldig stack och han kom ihåg natten då han legat i en lada och sovit i höet. Så gott hade han aldrig sovit tidigare. I mörkret klättrade han upp i stacken och grävde ett hål, kröp ner och drog lite hö över sig som ett skyddande täcke och för första gången på länge slappnade han av.

Alldeles ensam var han om han räknade bort djuren som förde sitt oväsen. Det var ombonat och varmt och han kände ögonlocken börja tynga. Det prasslade överallt runt omkring honom och mössen kilade över händer och ansikte, men det brydde han sig inte det minsta om, det var han van vid sedan flera år. Om det fanns större råttor där också skulle det bli otäckare, men det var ingenting som gick att göra något åt nu.

Lars fick lust att fnissa. Där låg han som en prins i varmt hö och de andra, hämnarna, förföljarna, jagade honom och trodde kanske att de hade honom fast i fällan. Där kunde de stå med lång näsa. Nog för att till exempel Anders hade tillräckligt lång näsa förut men nu skulle den räcka ner till hakan. Kanske var det han som skulle få örfilarna av mästern Hans, då de måste rapportera att fågeln flugit sin kos.

Varmt gott skönt hö ... Tänk, att han till och med slapp frysa! Så länge han kunde minnas hade han frusit förutom under de dagar under de korta sommarmånaderna då solen förbarmade sig över alla fattiglappar. Han sträckte ut sin tunna kropp och tånjde lederna. Gäsningarna kom tätare och det knakade i käkarna och han tyckte det kändes som om han gungade bort på ett litet moln.

Långt borta, däruppe på däck, hade oväsendet tilltagit. Visselpipor drillade, kanonskott rullade och det lät till och med som om någon eller några blåste i trumpet. Lars visste inte vad ljuden betydde, sjölivet var helt främmande för honom. Just som han skulle somna in hördes röster en bit ifrån honom och han skymtade ett ljus i en lanterna.

Lars grävde ner sig i höet och låg blickstill. Hade de trots allt sett honom då han kilat ner för stegen? Vad skulle de göra med honom då? Vräka ner honom i en av båtarna förstås och den skulle ros eller seglas in till Göteborg och där skulle det finnas folk som väntade på honom. Vargarna med de dreglande käftarna.

— Har du hållit vakt hela tiden?

En röst som lät som en ilsken morrning.

— Jadå. Hela tiden.

En ljus och pipig röst som försökte låta säker.

— Om nån smugit hit så ska jag personligen randa ryggen på dig.

— Jag har stått på vakt. Här är ingen.

De två männens kängor klampade mot golvet och den som morrade svor hjärtligt över oxarnas ihållande bölande. Händer rafsade omkring i höet och Lars höll på att skrika till då grova fingrar kördes ner alldeles intill hans ansikte. Han bet så hårt i underläppen att han fick blodsmak i munnen och han vågade inte andas.

Nu skulle de ta honom, nu ... nu ...

2

Fingrarna framför ögonen kröktes och vispade omkring i höet. Långfingernageln snuddade vid hans nästipp och han pressade huvudet bakåt. Han var stel av rädsla och jämmern låg i hans hals och ville ut. Så försvann fingrarna och dök ner på ett annat ställe en bit ifrån där han låg. Det dunkade i öronen av ansträngningen att ligga alldeles stilla och rösterna på däckets blev otydliga.

— Jag känner dig. Du är en opålitlig drönhas!

— Jag stod vakt som befallts.

— Minns dig från förra resan. Ska nog hålla ögonen på dig. Minsta krakel från din sida och du får smaka katten!

— Jag är alldeles beskedlig.

— Knip käft! Och håll dig borta från brännvinet.

— Inte en droppe mer än vad som är anbefallt. Det är säkert som amen i kyrkan.

— Knip din surkäft, sa jag!

Klappandet fortsatte på däckets och ljudet tynade bort. Det tog lång tid innan Lars förstod att han för ögonblicket var räddad. Han rafsade undan höet från ansiktet och drog in frisk luft i lungorna, så frisk den kunde bli med alla djurens utdunstningar. Med baksidan av handen torkade han bort svetten från pannan. Så nära det varit! Så fruktansvärt nära!

Mattheten efter anspänningen gjorde honom alldeles slak och han var så torr i munnen att det kändes som om han hade sand på tungan. Han dolde sig med lite hö igen, men inte mer än att det gick lätt att andas och åter smög sig sömnen över honom. Det var det rätta. Sova bort tiden.

Två dagar skulle han kunna stå ut utan mat och vatten. Det hade han fått göra förr. På något sätt skulle han ta sig in till Göteborg igen och där fanns vatten att hämta i någon pump och nog skulle han kunna skaffa något att stoppa i magen så att han slapp svälta ihjäl. Och sedan ... Tankarna sveptes i slöjor och blev utan reda och han sjönk ner i den efterlängttade sömnen.

När han vaknade visste han inte hur länge han sovit och till att börja med hade han inget minne av var han befann sig. Javisst ja, skeppet. Lika varmt och skönt var det i höet. Man skulle nog sova lite till. Ögonlocken var fortfarande härligt tunga. Ingen som skrek åt honom och ingen som sparkade liv i honom. Inga svåra plikter som väntade. Han var fri. Fri! Ett sådant fantastiskt ord. Visserligen värkte hungern i magen nu, men den känslan var så välbekant att han knappt la märke till den.

Det där molnet som man gungade in i sömnen på. Gunga gunga. Det knirkade i skeppets träväggar och djuren höll på med sina kacklanden och råmanden och grymtningar, men det var välbekanta ljud nu, sköna att gunga vidare till. Gunga och gunga och gunga ...

Gunga! Han for upp i höet och blev klarvaken med en gång. Han satt stilla och lyssnade med öronen på helspänn. Jo. Det var så. Herregud i himlen! Skeppet hade lättat ankar. Det var på väg mot vem visste vilken hemsk kust. Han måste i land på momangen!

Havet skrämde honom mer än något annat. Det var fyllt av blodtörstiga jättefiskar, av varelser med långa slingerarmar, av vedervärdiga monster. En gammal man i Norrköping hade berättat historier om sina år på fartyg och håret hade rest sig på huvudet då Lars hade hört om allt det hemska han varit med om. Alltså måste han ta sig till luckan igen i kolmörkret. Den var tydligen stängd nu och det gällde att treva längs burarna igen mot stegen.

Lars tog ett kort steg i det som han trodde var packat hö, men det gav efter och hur han än fäktade med armarna gick det inte att hålla balansen. Handlöst föll han ner mot golvet och trots att han försökte ta emot sig var det huvudet han först slog i. Han kom på fötter, men det snurrade för honom. Röda blixtar syntes för ögonen och han mådde illa. Han kände hur kraften lämnade honom och med ett lågt jämrande föll han till däcksgolvet och gled in i djup medvetlöshet.

Var var han? Varför sprängvärkte det i huvudet? Han kom trögt på knä och skakade huvudet som för att få bitarna att falla på plats. Javisst ja, han måste iland. Skeppet kunde ju vara långt ute till havs vid det här laget. Förresten ... varför var det inte mörkt längre i lastrummet? Det syntes eldsljus från andra sidan höstacken.

Han kröp försiktigt runt och kikade med musklerna på helspänn, beredd att ta till flykten bland djurburarna. En ung man låg utsträckt i höet och snarkade. Framför honom stod en dryckeskanna, ett par brödbitar och en butelj, som glimmade i skenet från vaxljuset i lyktan med glasväggarna. Snarkmunnen var öppen och från den kom fräna brännvinsångor.

Lars vågade kila bort mot det ställe där han kommit ner och stegen stod kvar. Han klättrade uppåt mot luckan och det började snurra igen. Det hjälpte inte att han gjorde vilda grimaser över sin svaghet, svindeln fanns där ändå. Han klamrade sig fast vid stegen med krokade fingrar och segade sig uppåt. Till hans stora lättnad nådde han luckan utan komplikationer och han försökte trycka upp den med ena handen. Den satt som berg. Han tog ett par steg till på stegen och satte axeln under och pressade allt han förmådde. Luckan rörde sig inte. Det måste finnas andra utgångar. Tänk om han inte kom av det här fördömda skeppet ...

Han smög tillbaka till den snarkande vakten. Vågade han ta lyktan? Det var nog ingen större risk, sjömannen verkade helt borta i sin berusning. Lars snappade till sig lyktan och när han passerade burarna såg han att det var ett oändligt antal djur som man pressat samman på det begränsade utrymmet. Svinen bökade mot burarnas bräder och han blev rädd att de skulle kunna ta sig loss. Att bli jagad av vilda grisar över ett fartygsdäck var inget man precis drömde om.

Där fanns avbalkningar som inte gick att komma igenom och travar av last som man inte kunde klättra över. Efter ett par timmars letande måste han ge upp. Det fanns kanske andra vägar att ta sig ut men i så fall hittade han dem inte. Han var instängd.

Det fanns ju en möjlighet att skeppet bara skulle en liten bit med all sin last och då gällde det att hålla sig dold till dess. Blicken föll på brödbitarna och på dryckeskannan. Man fick göra det bästa möjliga av situationen. Vakten rörde lite på sig i fyllsömnen och glappade med hakan några gånger, men det var ingen fara alls. Det skulle dröja länge innan han vaknade och om brödet var borta skulle han tro att råttorna tagit det.

Lars sniffade på dryckeskannan. En lätt, sötaktig doft. Han tog en liten klunk. Svagdricka. Det var gott. Han satte sig på golvet bredvid vaktposten och tuggade i sig rågbrödet och tog rejäla klunkar av svagdrickan och hungerklumpen i magen löste upp sig. Så klättrade han upp i höstacken igen och grävde ner sig i hålet. Jaha, då var man både mätt och otörstig igen och varmt och gott hade man det ju i höet. Han kände med handflatan över bakhuvudet och pannan. Ordentliga bulor hade han fått då han störtat i golvet och det ömmade då han petade på dem men sådant gick ju snart över. Gungningskänslan kom över

honom igen och förstärktes av skeppets egen fart över vattnet och inom kort somnade han in på nytt.

Då han vaknade sög det i magtrakten och han förstod att han måste ha sovit länge. Vaktmannen kanske hade bröd liggande på annat ställe och det fanns ju klunkar kvar att ta ur kannan. Sömnigt kravlade han sig ur sovhålet och kanade ner på golvet.

Så konstigt. Lyktan stod inte kvar på samma ställe utan en bra bit därifrån. Och vaktmannen låg inte kvar och snarkade, men däremot stod kannan med svagdricka kvar. Lars såg sig om. Där fanns bara djuren. Sjömannen hade kanske rest sig i sin fyllsömn och raglat omkring en stund och sedan dråsat omkull och somnat där han befann sig. Det var ju inget ovanligt. Lars kunde inte räkna alla de gånger han sett något liknande.

Han drack det som var kvar ur kannan och torkade skummet från mungiporna. Fortfarande var skeppet på väg någonstans och det knirkade i bräderna, men det var ett annat ljud också. Ett som han inte kunde tyda riktigt. Han blev stående med den tomma kannan i handen och lyssnade intensivt. Som ett frasande tassande. Från djuren? Men det fanns ju inga ...

— Ditt satans huggormsyngel!

Handen om nacken kändes som ett skruvstöd och han skakades så att det var som tänderna skulle falla ur munnen. Han släpades över golvet fram till stegen och nu märkte han att luckan var öppen igen. Utan förbarmande lyftes han i nacken uppåt och det gjorde så ont att han måste skrika till. Han fick en örfil så att det sjöng i örat.

— Håller du inte käften så bankar jag skallen av dig!

Han kom upp på ett övre däck och var som en vante i greppet. Det var mörkt och kallt och då den som höll honom höll på att halka på däckbräderna for han ut i vilda svordomar. Annars såg inte Lars någon annan, men han

hade inte tid att titta efter ordentligt eftersom den som hade honom i greppet tydligen hade bråttom. Upp för en liten trappa och längs en gång och så en stängd dörr. Mannen knackade på med knuten hand och skakade samtidigt Lars igen för full kraft och morrade åt honom att knipa käft trots att Lars inte vågade sig fram med ett ljud. Dörren öppnades och av greppet tvingades Lars att se neråt och det enda han kunde upptäcka var ett par svartklädda ben.

— Kvartersmästarn igen!

— Ja kapten.

— Ni har väl för tusan hakar inte hittat fler fårskallar som somnat ifrån levande ljus?

— Nej kapten. Men jag hittade ett huggormsyngel när jag skulle ner och inspektera om jungman Joelsson gjort sig skyldig till något mer.

— In med honom.

Mannen slängde in Lars i hytten och han föll mot en man i trettioårsåldern, som satt vid ett litet bord mitt i kajutan. Han var snyggt klädd och gjorde en min av avsmak då Lars kom emot honom och knuffade honom ifrån sig.

— Upp din persedel! röt kaptenen.

Lars reste sig och stod med slokande axlar och utan att veta vad han skulle ta sig till. Den man som hållit honom kom närmare och först nu såg Lars hur han såg ut och han tyckte aldrig att han sett en större karl. En hals tjock som en stock och en bröstkorg som en tunna. Stubbigt hår, hängkinder, en näsa som en köttig näbb, tjocka läppar över en utskjutande haka och små, stickande, svarta ögon. Han slog till och örflen var en hård upprepning av den förra. Lars for mot det lilla bordet och mannen som satt där höll ut händerna till skydd och protesterade.

— Nu tar Nygren det lugnt.

— Han förtjänar den och fler till, brummade kvartersmästaren och spände överarmsmusk lerna.

— Det avgör vi och inte kvartersmästaren.

Kvartersmästaren surade till men stod stilla. Kaptenen var mörkröd i ansiktet av raseri och han hade sådana utstående ögon som tydde på att han var en man som hade lätt till vrede. Han ställde sig framför Lars och det slog röda gnistor från ögonen.

— Fripassagerare, vasa? Ett slödder som man borde stampa ihjäl.

— Såna straff avgör skeppsrätten, sa mannen vid bordet.

Kaptenen vände sig mot mannen och måste andas djupt för att få luft att tränga igenom ilskan.

— Tallman vet väl, att tack vare fripassageraren kanske vi aldrig kommer in i Cadiz? Känner inte Tallman till den spanska sundhetspolisen? Om inte rullan stämmer blir det karantän. I bästa fall flera månader på redde utan att det blir minsta handel av. Förstår inte Tallman det?

— Bevars väl. Har inte sagt annat, kapten Hallbom. Visst är det illa.

Kaptenen skummade av ilska och Nygren formade handen till örfil om han skulle få order om att slå till. Lars begrep inte vad de talade om och de använde ord han aldrig hört, men det klang fortfarande inne i huvudet av den förra örfilen och det var svårt att hålla sig upprätt.

— Illa? Jojo, Tallman, det är illa. Affärer måste vi göra i Cadiz och ska vi dra söltid därnere får vi monsunen emot oss. Tallman ska ju företräda Companiet. Nå? Borde vi inte stampa ihjäl slöddergrodan?

— Kapten vet inte vad han talar om.

— Jag vet att fripassagerare har åkt över bord utan att någon frågat efter dom.

— Jaså. Den resan har jag inte varit med om.